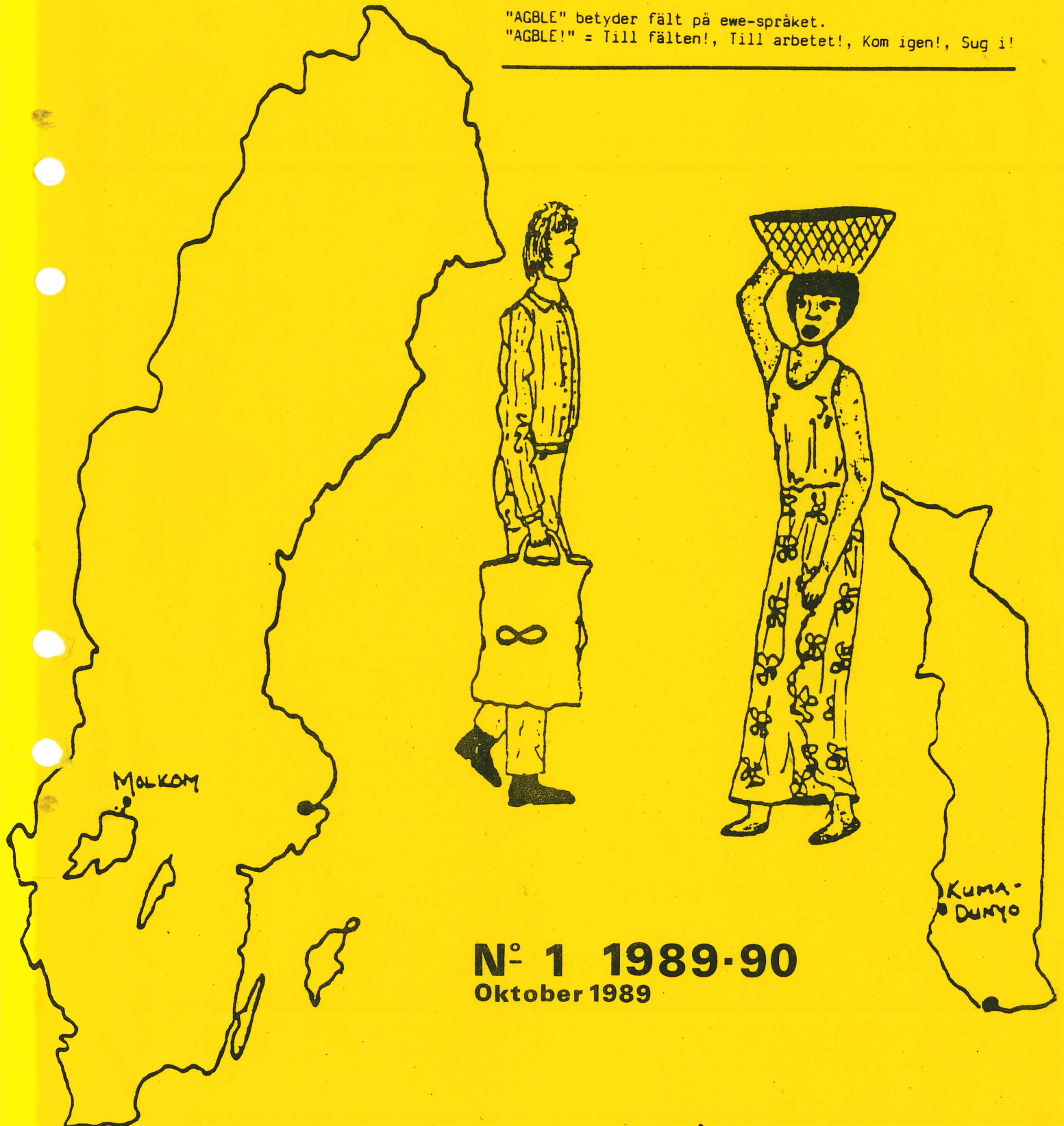

AGBLE!

"AGBLE" betyder fält på ewe-språket.

"AGBLE!" = Till fälten!, Till arbetet!, Kom igen!, Sug i!

Nº 1 1989-90
Oktober 1989

BULLETIN från
Molkoms FHS-Internationella linjen
Svenska Togoföreningen

Molkoms folkhögskola
Box 66
660 60 MOLKOM

AGBLE!

AGBLE! är en informationsbulletin för i första hand Svenska Togoföreningens medlemmar och stödare av byfolkshögskolan Foyer Rural/CRASE i Togo, Västafrika. AGBLE! ges ut av deltagarna i u-landskursen "Folkbildning och livsvillkor i u-land" vid Molkoms folkhögskola. Kursen görs i samarbete med Svenska Togoföreningen och tre månader av kurstiden är förlagd till CRASE i Kuma-Dunyo. I AGBLE! vill vi informera om utvecklingen vid CRASE och i kommunen Kuma, om Svenska Togoföreningens arbete och om vad vi gör i vår kurs.

Till våra läsare.

Här kommer, något försenat första numret av AGBLE! 1989/90.

Som vanligt innehåller det en presentation av oss i den nya kursen och en liten berättelse från vår numera traditionella vandring till Bosjön och mötet med Rolf och Jonas Carlstedt och Theodor Nilsson. Hjärtligt tack för er medverkan.

Den stora nyheten är meddelandet om att rektor Flevi förflyttats och ersatts av tre (!) personer. Vi vet ännu inte vad förändringen betyder för våra framtida relationer. Påbörjandet av den andra utbyggnadsetappen är dock försenat. Per telefon har lokalkommittens ordförande dock låtit förstå, att han anser att samarbetet skall fortsätta enligt uppgjorda planer, frånsett förseningen.

A nos lecteurs.

Ici le premier numéro d'AGBLE! 1989/90.

Comme d'habitude il commence avec une présentation des membres du nouveau groupe et un petit rapport de notre promenade traditionnelle à Bosjön et la rencontre avec nos amis Rolf et Jonas Carlstedt et Theodor Nilsson. Grand merci pour votre assistance!

La grande Nouvelle c'est le rapport que le directeur M Flevi est affecté du CRASE Kuma-Dunyo et qu'il est remplacé par trois (!) personnes. La deuxième étape de construction et d'équipement du centre est en retard. Mais selon un rapport par téléphone, le président du comité local pense que notre collaboration va continuer comme nous avons projeté, sauf le retard.

I DETTA NUMMER:

- * Presentation av Togo-kursen 89/90
- * Vandrigen till Bosjön.
- * Brev från Gunilla, Sussi, Karin och Lena.
- * Hälsning till styrelsen från Gnakou Amah.
- * Hälsning från grupp 89 till alla på CRASE.
- * Årsmöte med seminarium 18-19 november.
- * Protokoll från styrelsemöte 20/8 -89.
- * Ny administration på CRASE. Brev från Flevi.
- * Komla och Yawa med Skeriol på Skansen.
- * Gåvoredovisning.

Får vi presentera oss:

Togogruppen 89-90. Présentation du groupe de 89-90.

Jonas

Jag heter Jonas Burmansson och är 25 år gammal. har gått 1 år social linje på gymnasiet, fortsatte där efter på grund av bristande intresse med 1 års yrkespraktik på förskola, fritids och daghem. Jag har jobbat bl a på fabrik ett flertal gånger, inom flertalet restaurang och storköksnäringar, som elevassistent och en kort tid på ett inakorderingshem för utvecklingsstörda. Jag har varit i många av Europas länder och gjorde 1983 en resa till indien med buss. där olika kulturer jag mötte på vägen till och i indien förändrade totalt min inställning till den västerländska livssynen. Jag förstod att man som människa i dagens tid har ett ansvar inför allt som sker i världen, speciellt I-land gent emot U-land. på grund av detta och på grund av att jag är intresserad av att uppleva nya miljöer så sökte jag den här kursen. jag hoppas lära mig så mycket som möjligt för att kunna verka för bättre levnadsförutsättningar för människor, djur och natur, men inte nödvändigtvis som statsanställd biståndsarbetare.

Mathias

Hej

Jag heter Mathias Nilsson och jag är 19 år gammal, jag kommer från Ösmo som ligger 5 mil söder om Stockholm. Innan jag kom hit så har jag gjort lite av varje. Jag jobbade i ett år efter högstadiet, men kände sedan att jag ville studera mer. Därför så sökte jag in på en folkhögskola i Jämtland. Jag gick två och tre årskursen på den allmänna linjen och blev färdig nu i våras. Jag har länge haft ett växande intresse för andra språk och kulturer. Jag såg i den här linjen en möjlighet att få en riktig bild av samspelet mellan I-och U-land samtidigt som jag får chansen att lära känna en ny kultur.

Susanne

Jag heter Susanne Ericsson och är 21 år. Jag bor 15 km norr om Molkom, i en liten by som heter Älvsbacka.

Efter två-årig gymnasial utbildning har jag jobbat lite varstans.

Jag har också rest lite grann, har bland annat varit på Kibbutz i Israel två gånger. Och renstat fisk på Island. Innan jag började på Folkhögskolan, så arbetade jag på en flyktingförläggning.

Jag har länge funderat på att bli biståndsarbetare och det är därför jag går den här linjen.

Anna

Jag heter Anna Svensson, bor ca: 5 km utanför Mjölby i en villa hos mina föräldrar och syskon.

Tidigare har jag jobbat inom handel och kontor, jag har gått 2-årig handel-och kontorsutbildning, men det är nog inte vad jag vill syssla med. Så därför sökte jag Togo-linjen för att jag är mer intresserad av u-lands-och miljöproblem. Jag vill sätta mig in i det, och senare jobba som biståndsarbetare eller dylikt.

Marcus

Mitt namn är Marcus Nilsson. Jag är 18 år och kommer från Kil ca: 4 mil från Molkom. Jag har alltid varit intresserad av internationella händelser och problem. Jag har tidigare fått mätta mitt intresse med fakta och nyheter från tidningar och TV såsom dokumentärer och nyhets-sändningar. Eftersom jag tidigare har studerat 2 år på yrkesskola, där man aldrig tar upp sådana här intressanta och viktiga saker. Jag gick verkstads-teknisk linje i 2 år, men jag tror jag kan få användning av min utbildning om jag skulle bli biståndsarbetare.

Indhira

Jag heter Indhira Sundvisson och ska fylla 19 år i december. Jag kommer ursprungligen från Indien och flyttade till Sverige när jag var 6 år. Den plats som jag kallar för "mitt hem" ligger i Jämtland, närmare bestämt i en liten by som heter Skålan. Skålan ligger ca 10 mil söder om Östersund och är en av Sveriges vackraste byar. Eftersom vi har massor med snö om vintrarna hemma så är slalom - och längdskidåkning en utav mina största fritidsintressen. Men jag är även intresserad av andra sporter, resor, läsning och att sy kläder.

När jag var 15 år så flyttade jag till Östersund och studerade där i 3 år. Jag tog studenten nu i våras på 3-årig Ekonomisk linje.

Anledningen till att jag nu går här på Togo-linjen i Molkom är att jag alltid har varit intresserad av bistandsarbete. Jag tycker att jag har fått så mycket och varit "prioriterad", och vill därför på något sätt dela med mig.

Jag skulle vilja bidra med någonting för att förbättra livsvillkoren för människorna i 3:e världen.

Jag tror på ordspråket: "Du kan inte hjälpa alla, men alla kan hjälpa någon."

Togo-gruppen 1989-90

Övre raden fr.v.

Marcus, Mathias, Susanne, Komla.

Nedre raden fr.v.

Anna, Indhira, Yawa, Jonas.

Kekessi Yawa, 19 år och sömnadselev

Jag är mycket glad över att få komma till Sverige. Det är första gången jag är här. Jag hoppas att få se många olika saker under de 3 månader jag stannar i Sverige.

Min familj, min morfar och mormor bor i en liten by som heter Dunyo, nära gränsen till Ghana. Min far och min mor bor i en by som heter Agou-gnagbo och som ligger på vägen mot Lomé.

Jag tackar medlemmarna i den svenska Togo-föreningen och folket i Sverige. Jag hoppas att detta utbyte mellan Togo och Sverige kommer att fortsätta i flera år, tack.

Je suis très heureuse de me rendre en Suède, comme c'est la première fois pour moi. Et j'espère rester en Suède tous les trois mois pour beaucoup voir les choses différentes.

Ma famille, mon grand-père et ma grand-mère, est situé dans un petit village appelé Dunyo, tout proche de la frontière du Ghana. Mon père et ma mère se trouvent dans un village appelé Agou-Gnagbo sur la route de Lomé.

Merçi beaucoup aux membres de l'association suédoise pour le Togo et la population de la Suède en général. Je souhaite toujours que chaque année vous demandez deux apprentis comme vous le faisiez chaque année, merci.

Guidifema Komla, 21 år och snickarlärling

Jag är mycket glad över att få komma till Sverige för att studera under 3 månader med mina svenska vänner.

Min familj är också mycket glad över att kunna låta mig få komma till Sverige. Jag tackar alla i styrelsen för svenska Togo-föreningen, medlemmarna i lokalkommittén för C.R.A.S.E. och folket här i Molkom.

Jag hoppas att kontakten mellan föreningen i Sverige och lokalkommittén i Kuma-Dunyo kommer att fortsätta också i framtiden.

Tack för att årets Togo-grupp ställer upp och hjälper oss med många saker i allmänhet. Jag tror att det är också viktigt för oss från Togo att lära känna saker och ting om platsen här.

Min morfar bor i norra Togo och min far bor i södra Togo. Min morfars och min mormors hus ligger inte långt ifrån staden Kara, ungefär 3 km utanför. Min far bor i en liten by i Agou, under prefektur till Kloto.

Je suis très content de venir en Suède pour faire une formation de 3 mois avec nos amis suédois.

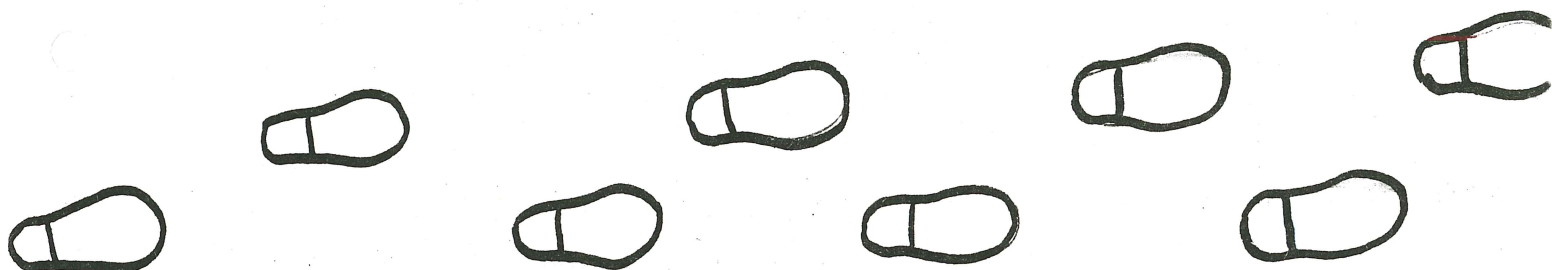
Ma famille aussi est très contente de me laisser la voie libre pour passer mon séjour en Suède. Je remercie tous les membres du comité de l'association suédoise pour le Togo et les membres du comité local du C.R.A.S.E. de Kuma-Dunyo, aussi tout la population de Molkom.

Je souhaite que le contact entre

l'association en Suède et le comité du C.R.A.S.E. de Kuma-Dunyo soit toujours fidèle.

Merçi pour tout le groupe suédois qui va au Togo avec nous en janvier 1990 de nous aider en tous moments pour bien comprendre beaucoup de choses à Molkom en général. Je crois que c'est aussi important pour nous les deux togolais de demander à connaître beaucoup de choses ici.

Mon grand-père est au nord du pays et mon père est au sud du pays. La maison de mon grand-père et ma grand-mère est située non loin de la ville de Kara, à peine 3 km de distance. Mon père est situé dans un petit village dans Agou, la sous-préfecture de Kloto.

Vår vandring till Bosjön 11-12 sept.

Vi lämnade skolan på måndagsmorgonen och gav oss av till Västerud, där vi tartade vår vandring. Solen sken och alla var glada. Efter att ha vandrat i några timmar tog vi en rast invid en sjö. Vi vandrade vidare och det blev en hel del rastande på vägen. Vi kom fram till Bosjön vid kvällningen och då sattes tälten upp. Efter tältuppsättningen så gjordes maten i ordning över öppen eld. Nävgröt med fläsk stod på menyn, älskat av en del, men ratad av andra.

På kvällen så fick Sus en gädda med mitt hardaspö, själv så fick jag ingenting, men det är ju en helt annan historia.

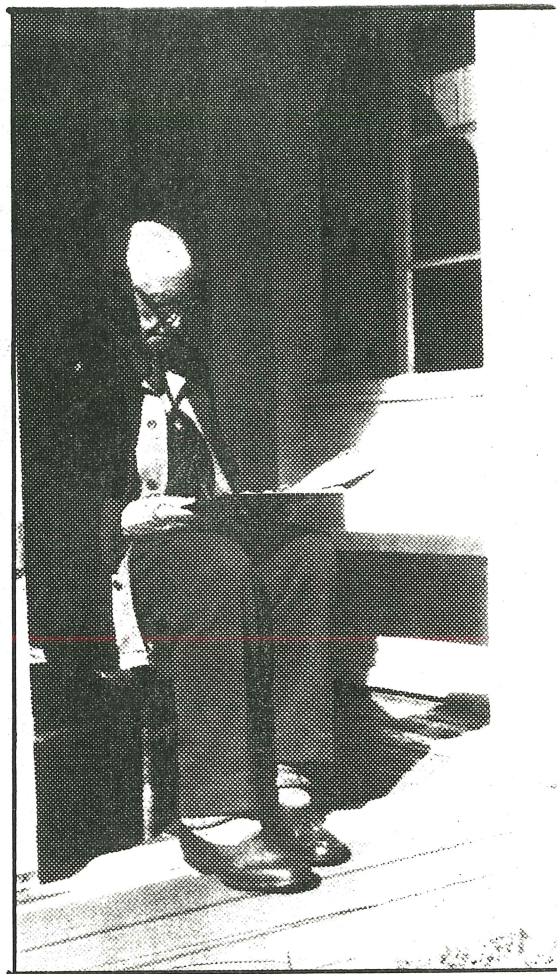
När det mörknat rejält så kom Rolf Carlstedt för att berätta om Bosjöns historia. Han berättade om järnframställningar som försigått här på platsen och det var mycket intressant. När Rolf var färdig med sitt berättande så gick de flesta och lade sig. I tälten var det allting annat än tyst.

På tisdagsmorgon så gick vi upp rätt tidigt och satte igång med frukosten. När alla ätit och packat så begav vi oss hem till Theodor. Han tog emot oss på sin gamla gård och bjöd in oss i hans mysiga hus. Taken var prydda med vackert målade almogemålningar och väggarna var prydda med rejäla linnetapeter. Att komma in i hans hus var som att bli tillbakaflyttad mer än två sekel. Theodor berättade om sig själv och husets historia och efter det så läste han dikter för oss ute på gården. Naturligtvis så var det dikter som han skrivit själv och de var fina och lockade till en del skratt. När han läst färdigt sina dikter så började vi traska hemåt mot utgångspunkten.

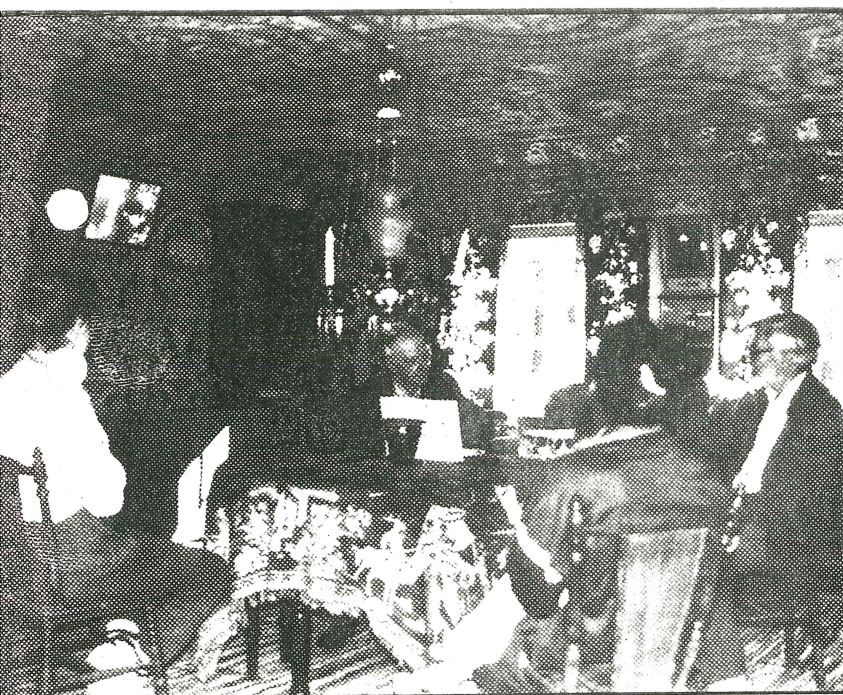
Hem-marchen gick betydligt fortare än vandringen dagen innan. En del småsprang. Senare på kvällen så kom vi tillbaks till Västerud igen.

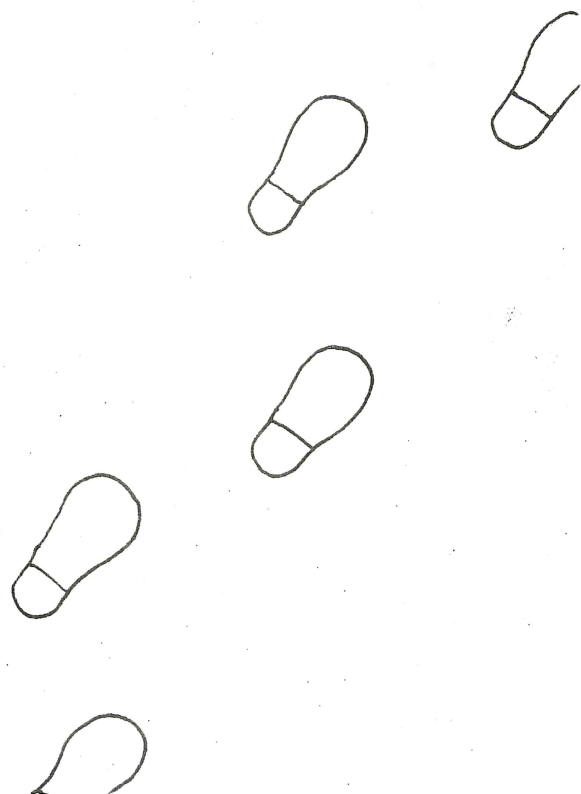
Här sitter vi församlade vid den första fikarasten, det var gott ska ni veta.

Theodor läser dikter i den sköna höstsolen.

Inne i Theodors hus.
Här berättar han om husets historia och lite om sig själv.

Medlemsnytt. Des nouvelles des membres.

Rapport à l'AGBLE! de Sussi, Gunilla, Karin et Lena

Kuma-Dunyo 4/9-89

RESEBREV TILL AGBLE

Den 25 augusti kl 16.15 lyfte planet från Arlanda med fyra förväntansfulla tjejer ombord. Två av oss (Sussi & Gunilla) deltog i Togo-gruppen -86 och för de andra var det första resan till Togo.

På flygplatsen i Lomé väntade våra kära togolesiska vänner, Garkodjo och Kofi. Vi blev inhysta hos Kofis familj i Lomé ett par dagar. Kofi, som varit elev på CRASE och besökt Sverige -87, arbetar för närvarande i en snickarateljé i Lomé. De tillverkade väldigt fina möbler.

Efter ett par dagar i en livlig storstad var det skönt att bege sig till Dunyo. Dock var det redan nästa dag dags för nytt stadsbesök, denna gång till Kpalimé. Med anledning av att Eyademas varit president i tjugo år hade man stor fest. Det blev mycket traditionell sång och dans och vi fick se en skymt av presidenten när han hälsade på folket.

Nu lever vi dock behagligt byliv, alla vänner här i Dunyo tar väl hand om oss.

Idag har vi besökt CRASE och blev mycket väl mottagna av rektor Flevi. Verksamheten på skolan verkar fungera mycket bra. I alla ateljéer i sömnad, snickerier, smedja och väveri var det aktiviteter på gång. De nya logementen börjar bli färdiga och ser väldigt fina ut. Dörrarna som är tillverkade på CRASE är verkligen en prydnad för byggnaden.

Tyvärr möttes vi av beskedet att Flevi blivit förflyttad och snart lämnar CRASE. Vi hoppas att CRASE även i fortsättningen kommer att utvecklas på samma goda vis som hittills.

Vår vistelse kommer att fortsätta med besök i närliggande byar och eventuellt en resa norrut. Vi har det underbart.

Miadogo.

Hälsningar

Sussi, Gunilla, Karin och Lena.

Lettre au comité de l'association par Gnakou Amah

Hej styrelsen.

Det är med glädje jag sänder er detta brev för att höra hur ni har det. Vad mig beträffar är allt väl.

Jag är mycket glad över det hjärtliga mottagande ni bestod oss, när vi var hos er. Jag kommer ihåg mötet vi hade tillsammans i Fornby. Därför kommer jag aldrig att glömma er.

Mina hälsningar till togoföreningens styrelse: Sigge Niwong, Rainer Hielle, Johan Snögren, Ann-Marie Svensson och Mats Matsson.

Jag önskar att kunna ta emot någon av er, om ni kommer till Togo en gång.

Tack. Hej då.

Hälsning till C.R.A.S.E. från Togogrupp 89

Molkom le 30 septembre 1989.

Bien chers tous nos amis au C.R.A.S.E.

Comment ça va au centre? Nous espérons que tout le monde se porte bien. Nous sommes bien ici.

A ce moment on s'amuse à Molkoms folkhögskola. Nous sommes tous revenus pour se revoir, causer et rencontrer Yawa et Komla.

On parle beaucoup du Togo et nous sommes tous d'accord: Le Togo, Dunyo, le chaleur et tous nos amis nous manquent. Quel temps fait-il chez vous la-bas? Vous avez la saison pluvieuse non? Ici il fait froid mais il fait beau.

Ce soir on fetera. Komla et Yawa vont nous préparer la sauce de tomato avec du riz et on va écouter le choral du C.R.A.S.E. qu'on a enregistré pendant notre séjour à Dunyo.

On vous laisse en passant les salutations les plus amicales.

A bientôt.

Anneli, Jonas, Carina, Alf, Ingela, Minna et Lotte.

Samlade utanför skolköpet Stormen:

Lotte, Ingela, Alf och Jonas tillsammans med Komla, Yawa och Jonas från Togogrupp 90. (Anneli, Carina och Minna hade åkt hem, när bilden togs).

ÅRSMÖTE

18-19 nov. 1989

FRAMTIDSMUSEET, BORLÄNGE

Lördag 14.00 - 20.00 Seminarium i samarbete med SKS.

14.00 Att spara är bra för landet
Ingvar Körberg talar om bl a sparbanksrörelse i Zimbabwe.

15.00 Kaffe

15.30 Anne-Marie Svensson:
JAK (Jord, Arbete, Kapital) Bankrörelse utan ränta.
Granskning av tillväxtideologin med exempel från Sydkorea.

16.30 Middag

c:a 17.30 Siggé Niwong:
"Skuldkris och teknikval"
Anknyter bl a till Björn Rymans bok:
"Förlåt oss våra skulder. Kyrkorna och tredje världen"

Seminariet kostar inget, men deltagarna betalar själva fika och mat.

FORNBY FOLKHÖGSKOLA

Söndag 12.00 Svenska Togo-föreningens årsmöte.

Anmälan till: Sigge Niwong
Tel 0243-395 50 Skolexp. Fornby Folkhögskola
eller 0243-352 97 hem.

Närvarande: Johan Snögren, Agneta Widegren-Blomberg, Sigge Niwong, Mats Matsson, Alf Olsson och Ann-Marie Svensson.

- § 1 Mats inledde mötet med bildvisning från CRASE. Bilderna visade bl a det nya elevhemsbygget.
- § 2 Slutrapport till Sida, för första etappen, kan inte lämnas för-
rän slutredovisningen från CRASE har kommit. Vi väntar på den.

Etapp 2 kan påbörjas så fort som slutrapporten till SIDA för
för etapp 1 är klar.
- § 3 Föreningen har fått ett mindre bidrag avsett för ensamstående mödrar
i Afrika. Vanligtvis har inte öronmärkta bidrag tagits emot.
Problemet finns dock på CRASE. Sedan 1984 har 16 flickor tvingats
avbryta sina studier på grund av att de har blivit ensamstående mödrar.

Vi tycker det är av vikt att flickor som hamnar i denna situation
på något sätt stöds så att de kan fortsätta sina studier vid
CRASE. Förslagsvis någon organiserad barnpassning.

Vi betonar vikten av hygienistens verksamhet, som den bedrevs ti-
digare, med sexualupplysning.
- § 4 Det andra SFHL-anslaget för en slags trygghetsförsäkring för lä-
rare vid CRASE har inkommit. Vi inväntar ett paketförslag från
Rainer till årsmötet.
- § 5 Hittills har projektresor till norra Togo för lärare, rektor och
stipendiater betalats av föreningen. Framtida projektresor borde
begränsas till en per år. Styrelsen förordar då en resa till
folkhögskolan i Awudomé, Ghana. Den är intressant bl a för sin
nordiska folkhögskolehistoria. I Ghana finns även en sekreterare
för de afrikanska FN-förbunden med vilken en kontakt kunde vara
givande och viktig för framtiden.

För att hålla kontakten med de gamla stipendiaterna och Kebe Ka-
tale, ansvarig för blindcentret i norra Togo, föreslås en träff
på CRASE betald av Sv Togoföreningen.
- § 6 Årsmötet blir söndagen den 19 nov 1989 kl 12.00 på Fornby folk-
högskola, i samband med ett program om skuldskrisen som arrangeras
på Framtidsmuséet i Borlänge lördagen den 18 nov kl 14 - 20.
- § 7 Två stipendiater från CRASE är även i år anmälda för att delta
i höstterminens kurs på Molkomns fhsk. De heter GNONDOLI Komi och
KEKESSI Yawa. De avreser från Togo den 16 sept.
- § 8 Sigge rapporterade från solenergidagarna på Framtidsmuséet arran-
gerat av SERC. Därmed var mötet avslutat.

Vid protokollet

Justeras

Ann-Marie Svensson

Ann-Marie Svensson
(sekreterare)

Johan Snögren
(ordförande)

Procès-verbal de la réunion du comité de l'Association Suédoise pour le Togo,
le 20 août 1989 à Fornby folkhögskola.

Les assistants: Johan Snögren, Agneta Widegren-Blomberg, Sigge Niwong, Mats Matsson, Alf Olofsson, Ann-Marie Svensson.

- § 1 Mats ouvrit la réunion par montrer des diapositifs du CRASE, entre autre les nouveaux dortoirs.
- § 2a Le rapport final de la première étape n'est pas possible de faire et envoyer à la SIDA avant nous avons reçu la comptabilité finale du comité local du CRASE.
- b La deuxième étape peut commencer quand la comptabilité finale de la première étape est prêt.
- § 3 L'association a reçu une petite somme pour des femmes africaines toutes seules avec des enfants. Normalement l'association n'a pas reçu d'argent spécifié. Mais c'est vérifié qu'il y a un problème au CRASE. Depuis 1984 16 filles sont arrêtées dans leur apprentissage parce qu'elles donné un enfant est manquent le support d'un mari ou d'une famille.
- Nous sommes d'avis que c'est important de supporter les filles dans cette situation précaire, pour les permettre de continuer leur apprentissage. Peut une bonne d'enfants être une bonne idée?
- A ce propos nous soulignons l'importance des activités de l'assistant d'hygiène comme les activités étaient organisés auparavant, avec entre autre l'information sexuelle.
- § 4 Nous avons reçu une deuxième contribution de SFHL pour un sort d'assurance de sécurité pour les encadreurs au CRASE. Nous attendons une proposition de Rainer à la réunion annuelle.
- § 5 Jusqu'à présent l'association a payé pour le directeur, les encadreurs et les apprentis qui ont été en Suède en assistant dans les voyages fait par les groupes suédois pendant leurs séjours au CRASE. Prochainement il faut limiter ces voyages à cause des coût augmentés. Le comité voudrais prioriter, sous ces circonstances, une voyage à Awudome au Ghana. Ce centre est intéressant par son contact historique avec l'éducation populaire en Scandinavie.
- Pour garder le contact avec les apprentis qui ont été en Suède et avec M Kebe Katale, nous proposons une rencontre au CRASE Kuma-Dunyo, dont l'association peut financer.
- § 6 La réunion annuelle aura lieu le 19 novembre 1989, 12.00, à Fornby folkhögskola. Au sujet de la réunion annuelle il aura lieu un programme de la crise globale d'endettement, le 18 novembre 1989 au "Musée de l'avenir" à Borlänge.
- § 7 Deux apprentis du CRASE Kuma-Dunyo vont aussi cette année assister dans le cours à Molkoms folkhögskola dont compris un séjour de trois mois, à partir de Janvier 1990, à Kuma-Dunyo. Les deux apprentis sont Gnondoli Komi et Kekessi Yawa. Ils partirent de Togo le 16 septembre.
- § 8 Sigge avait fait un rapport d'une conférence de trois jours concernant l'énergie solaire. Cette conférence avait lieu au "Musée de l'avenir" à Borlänge.

Ann-Marie Svensson
(Secrétaire)

Johan Snögren
(Président)

NB. On nous a envoyé un nom incorrect du garçon du CRASE venant en Suède. Après la réunion nous avons reçu le nom correct, qui est Guidifema Komla.

Nouvelle administration au C.R.A.S.E.

Tre(!) efterträdare till rektor Flevi

Le 28/8 nous avons reçu le premier rapport, par telex du président du comité local, que le directeur du centre était affecté. En septembre ce fait était confirmé par M Flevi.

L'avis de transfert n'était pas étonnant pour nous. C'est normal que les fonctionnaires sont affecté en août-septembre au Togo. Vu ces circonstances, M Flevi a resté très longtemps au CRASE, plus que tous les prédécesseurs.

Le travail de M Flevi a été d'une grande importance pour les contacts avec l'Association suédoise pour le Togo et pour le développement du CRASE à Kuma-Dunyo. Grace à son travail d'information et la coopération avec le comité local c'était possible pour nous, l'association, à demander de l'aide de la SIDA pour des constructions et de l'équipement du centre. Nous remercions aussi M Flevi pour les gros sacrifices il a toujours fait pour les groupes d'étudiants de Molkom pendant leur séjours au CRASE Kuma-Dunyo.

C'est aussi avec une grande satisfaction que nous avons compris que Flevi veut continuer les contacts avec nous comme un membre de notre association. Merci.

Den 28/8 kom det första meddelandet, per telegram från lokalkommitténs ordförande M Blu, att rektor Flevi blivit förflyttad från CRASE i Kuma-Dunyo. I mitten av september bekräftades detta av Flevi (se nedan).

Beskedet om förflyttning kom inte överraskande. Det hör till rutinen, att man omplacerar tjänstemän i augusti-september. I själva verket har Flevi varit ovanligt länge (5 år) på samma plats, längre än någon företrädare på CRASE.

För kontakten med Svenska togoföreningen och för utvecklingen på CRASE har Flevis arbete betytt mycket. Tack vare hans rikliga information och samarbetet med lokalkommittén blev det möjligt att söka medel från SIDA

för utbyggnad och utrustning på CRASE. Vi bör också rikta ett tack till Flevi för hans uppoftande arbete för de svenska grupper från Molkom som i flera omgångar vistats på CRASE.

Det är också med glädje vi konstaterar att Flevi vill fortsätta kontakten med oss som medlem i Svenska togoföreningen. Tack.

Brev från Flevi

Här nedan återges utdrag/referat av de två senaste breven från Flevi.

Kuma-Dunyo den 18/8 -89.

Flevi bekräftar, att han mottagit brev via M Blu med bl a protokollet från styrelsemöte den 20/5. Även pengarna för att starta en liten sömnadsrörelse för tre från CRASE utexaminerade flickor har kommit fram, liksom armaturer och lysrör till den solenergidrivna belysningen.

"Här är allt bra på CRASE, den dagliga verksamheten pågår normalt. De nya husen är klara. Vi ska använda dem den 7/9 för ett möte med studerande från Kuma. Byggnaderna är mycket bra.

Beträffande förslaget till utökning av utrustningen i snickeriet bifogas en förteckning.

Angående beslutet i togoföreningen om att ev höja lärarlönerna är, enligt mina kontakter, mina överordnade chefer införstådda. Troligen skulle de nya lönerna kunna utbetalas från januari 1990. Har ni skickat information till DJASE, inspektionen och lokalkommittén, som vi föreslog? Det är viktigt.

Allt kommer att gå bra, om jag inte blir förflyttad. Som ni vet, sker beslut om förflyttningar i augusti."

-
Flevi beklagar att försöket att finna en vänby i Sverige till hans hemby, Katchenké, inte lyckats.

-
"Jag bör väl i korthet berätta om centret efter er förträffliga vistelse här. Det är god fart på verkstäderna, på eleverna likaså. Vävatelén utvecklas normalt. Vävlärlarinnan har varit på en veckas kurs i Atakpamé. Syftet med kursen är att lära sig väva figurer i de tygstycken man väver. Just nu har vävateljén 9 elever. Det är snart slut på det garn vi köpte i norr. Vi ska nu använda inkomsterna från det vi sålt till att köpa mera garn. - De tre avhoppen från gruppen 89 har orsakat besvär här, i Kuma liksom på direktioken i Lomé. Därför ber jag att ni anstränger er för att göra ett bra urval inför 1990."

NB: Centret anordnade 10-21/8 en "lägerskola" med 15 ungdomar från alla byar i Kuma. Denna period var mycket stimulerande för centret och allt gick bra. Ungdomarna bodde i de nya husen på centret."

-
Hälsningar

Flevi

Redovisning av pengar till en syateljé åt tre flickor, utexaminerade från CRASE våren 1989:

En trampsymaskin	42.375	FCFA
En vevsymaskin	25.000	
Ett stort bord	12.000	
Två stolar	5.000	
Ett strykjärn	2.800	
En stor spegel	3.500	
Lokalhyra (5 mån.)	16.000	
En skylt utanför ateljén	1.500	
Sytråd och tillbehör	1.825	
Totalt	110.000	FCFA

Totalsumman motsvarar SEK 2 151:36, som vi skickade i Juni, samt en avrundning uppåt till jämna 110.000 F av M Blu.

Lomé den 6 sept. -89

-
"Här en sista suck, eftersom jag blivit förflyttad. Jag är nu på "Jeunesse et Sports" i Sotouboua.

-
Jag lämnar centret men jag försäkrar er, att jag till alla delar stöder Svenska Togoföreningen. Jag vill även bli bidragande medlem. Och även om jag är långt från centret, är jag i hjärtat med er i all er verksamhet. Jag skulle vilja, att ni sände mig AGBLE! i fortsättningen, att ni ville räkna mig bland dem som varit i Sverige. Så om ni bjuder in M Katale till centret, kunde ni kanske även bjuda in mig, så att vi kunde diskutera och konkretisera tanken på en "Association Togolaise pour la Suède".

Jag har fått brevet som du skickade med Gunilla."

Sedan följer tre noter, varav framgår, att Flevi ersatts av tre (3!) personer; En direktör, en kassör och en representant för PNUD (Program des Nations Unies pour le Développement). Den nye direktören heter Folly Atta. Flevi upprepar sin önskan att även i fortsättningen stå i nära kontakt med togoföreningen (som medlem) och CRASE i Kuma-Dunyo.

Slutligen önskar Flevi ett gott arbete i föreningen och en bra vistelse i Togo.

Hälsningar

Flevi

Med Skeriol på Skansen

Den 22/9 arrangerades med stöd av UNESCO en stor temadag om globala miljöfrågor på Skansen i Stockholm. Mora folkhögskola, Skeriol, var en av de många deltagande skolorna. De presenterade sina tre grenar inom den aktuella temarubriken: Skattungbykursen för en resursbevarande försörjning, stödet till den indiska byfolkhögskolan Jagriti Vihara och engagemanget för CRASE i Kuma-Dunyo genom Svenska Togföreningen.

Med anledning av anknytningen till CRASE medverkade Komla och Yawa under dagen vid utställningsskärmen om CRASE.

Komla et Yawa assistent avec Skeriol à Stockholm

Le 22 septembre c'était arrangé à Stockholm, avec le support de l'UNESCO, une grande asssemblée d'une centaine de différentes écoles qui avaient fait des expositions et causeries. Le sujet du jour était "Les problèmes environnementaux du monde".

Mora folkhögskola, Skeriol, était représentée par: Son cours "l'entretien en gardant les ressources"; son aide à une centre rural dans l'Inde et son aide au CRASE Kuma-Dunyo par l'association suédoise pour le Togo.

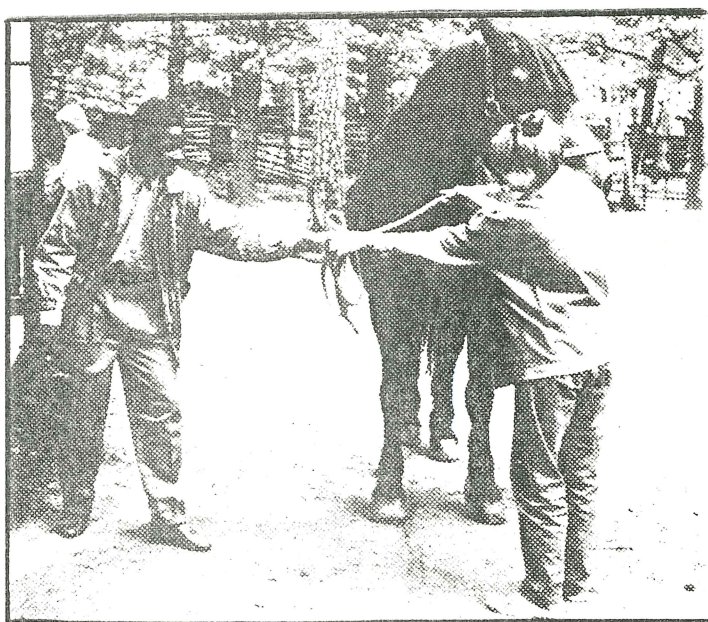
En raison de l'engagement pour le CRASE Komla et Yawa étaient là pendant le jour pour assister devant la montre du CRASE.

Komla ensemble avec Rainer Hielle, directeur de Mora folkhögskola et vice président de l'Association suédoise pour le Togo

Komla et Yawa regardent la montre du C.R.A.S.E. Kuma-Dunyo.

Le plus intéressant pour Komla, c'était cheval. Mais, qui craint le plus ?!

SVENSKA TOGOFÖRENINGEN

Gåvoredovisning för tiden 14/6 1989 - 20/9 1989.

89-06-19	Molkoms skolkooperativ, Folkhögskolan, 660 60 Molkom	5 959:-
22	Ingela Matsson, Hornsgatan 89, 2 tr.ö.g., 117 21 Stockholm	25:-
28	Ulf och Lena Källstedt, Sundby säteri, 640 62 Malmköping	100:-
07-11	Gustaf Andersson, Vetevägen 6 B, 781 35 Borlänge	25:-
12	Solveig Nilsson Lindberg, Private bag 0067, Gaborone, Botswana	200:-
13	Edvin Liljemark, Brunnsberg 4201, 796 00 Älvdalen	50:-
19	Ellen Lindberg, Brogatan 4, 781 33 Borlänge	100:-
31	Ulf och Lena Källstedt	100:-
08-01	Gustaf Andersson	25:-
08	Bo Karlstens, Lindsberg 4795, 791 91 Falun	50:-
09	Gull-Britt Hessel, Ibseng. 56, 161 59 Bromma	100:-
10	Sigge och Gunilla Niwong, Frostbo 261, 781 96 Borlänge	100:-
14	Edvin Liljemark	50:-
	Lotta Utstrand, Bergsgatan 1 U, 632 26 Eskilstuna	40:-
16	Inger Raaby, Völundsgatan 4, 3 tr, 113 21 Stockholm	86:-
	Valter Skog, Skäftingebacken 20, 6 tr, 163 64 Spånga	200:-
21	Erik Ridderstolpe, Vallgatan 6, 411 16 Göteborg	100:-
	Annelie Folke, Lönngränden 2, 598 00 Vimmerby	100:-
22	Håkan Franklin, Kartåsgatan 15, 654 61 Karlstad	500:-
25	June Hay, Svartdalsveien 32 C, 0678 Oslo, Norge	50:-
28	Greta Gunsarfs, Tibble 178, 793 00 Leksand	50:-
29	Gustaf Andersson	25:-
	Abebe Gherczgiher, Kantorsgatan 42-370, 754 25 Uppsala	100:-
30	Joakim Kjellström o Maria Hofstedt, Vallvägen 10, 660 00 Deje	150:-
	Susanne Johansson, Esplanaden 22, 2 tr, 172 31 Sundbyberg	200:-
31	Fam. Callenmark, Liljegatan 9, 742 00 Östhammar	50:-
09-04	Edvin Liljemark	50:-
07	Niklas Högberg, c/o Hemgren, Norrtullsg. 29, 113 27 Stockholm	50:-
	Svea Öhrnstedt, Örnstigen 33, 3 tr, 183 50 Täby	100:-
14	Leif Eriksson, V. Bangatan 59 B, 195 00 Märsta	50:-
19	KG Mattsson, Åsvägen 1 A, 660 60 Molkom	100:-
	Rune Selén, Foghammarsvägen 7, 740 50 Alunda	1 000:-
20	Ingela Matsson	50:-
	Ingela Johansson, Parkgatan 1, 942 00 Älvsbyn	100:-
Summa för perioden		10 026:-

Utgifter under perioden.

Till konto i Lomé för kostnader för förberedelser inför resa till Sverige för två elever vid CRASE (från konto "bidrag från SFHL")	2 000:-
Administrationskostn. (överföringsavgifter, portokostn.)	430:-
	2 430:-